

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
THỜI HẠN THÁNG
(Từ ngày 01/10/2023 đến ngày 31/10/2023)**

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 9/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 80-87%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 554-595°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-151; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 31-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-26°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng bằng sông Hồng phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 20-50%, có nơi cao hơn. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG)

Trong tháng 9/2023, đã xuất hiện 2 đợt nắng nóng diện rộng từ ngày 02-03/9 và từ ngày 05-07/9; Trong đợt nắng nóng đầu tháng 9, một số nơi đã quan trắc được giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt GTLS cùng thời kỳ. Trong tháng 9/2023 đã xuất hiện nhiều ngày mưa diện rộng từ ngày 08-21/9 và từ ngày 25-29/9; Đáng chú ý là đợt mưa từ ngày 25-29/9 do ảnh hưởng của dải hội tụ nhiệt đới kết hợp với hoàn lưu ATNĐ nên một số nơi đã xuất hiện giá trị tổng lượng mưa ngày và tổng lượng mưa tháng vượt GTLS cùng thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

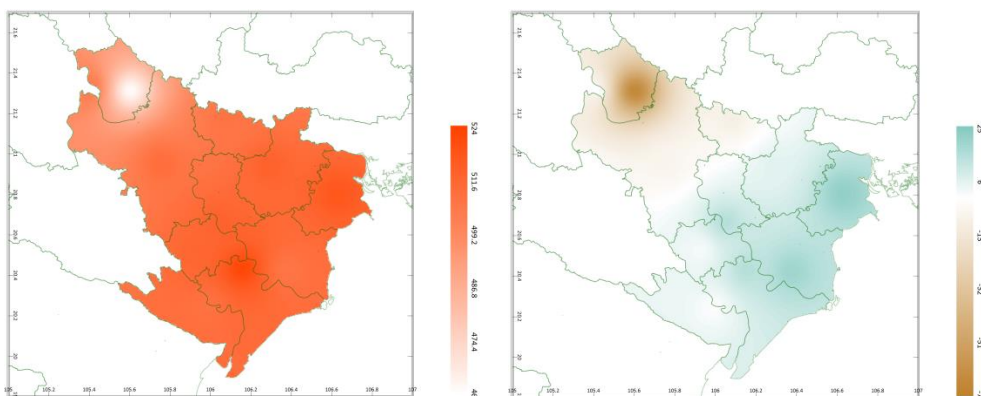
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/9/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	72,9-82,2	83,4-90,7	80,7-89,7	79,8-87,0
Nhiệt độ tối cao (°C)	32,8-34,3	29,7-31,3	30,4-32,9	31,0-32,7
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25,6-27,3	24,6-26,0	25,0-26,3	25,1-26,4
Tích ôn hữu hiệu (°C)	213,9-229,7	177,4-193,1	162,9-176,3	554,2-595,3
Mưa hữu hiệu (mm)	5,2-81,9	18,3-52,5	24,6-42,0	97,0-151,2
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	35,3-36,2	31,0-31,5	27,0-27,5	93,4-95,0

Lúa vụ Mùa trong tháng 9 ở các giai đoạn làm đòng - trổ bông – chín – thu hoạch. Trong khoảng 2 tuần đầu tháng, thời tiết của khu vực phổ biến có mưa rào, cơ bản thuận lợi cho cây lúa sinh trưởng và phát triển; nhiều ngày nắng ráo trong tuần đầu tháng đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín. Tuy nhiên, trong kỳ cũng xuất hiện mưa to cục bộ ở một vài nơi đã gây ảnh hưởng đến các diện tích lúa ở thời kỳ trổ bông. Trong tuần cuối tháng 9, nửa đầu tuần khu vực ít mây, có mưa không đáng kể đã giúp cho việc thu hoạch các diện tích lúa đã chín diễn ra dễ dàng hơn; trong nửa cuối tuần trên khu vực xuất hiện mưa to đến rất to, đặc biệt từ ngày 26-28/9, trên địa bàn các tỉnh Hà Nội, Hà Nam, Nam Định, Thái Bình đã xảy ra mưa lớn kèm theo dông lốc gây đã gây đổ ngã, ngập úng và hư hại cho nhiều diện tích lúa trong khu vực (Hà Nam 5.848ha, Nam Định 10.177ha, Thái Bình 4.266ha). Trong tháng 9, sâu bệnh gây hại trên cây lúa chủ yếu: sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh khô vằn, bệnh bạc lá - đốm sọc vi khuẩn...

Trong tháng 9, cây ngô trong các giai đoạn 5 lá – xoáy nõn - trổ cờ - phát triển bắp – thu hoạch. Trong 2 tuần đầu, thời tiết của khu vực ít mây, ngày nắng, có mưa rào và dông rải rác, cơ bản phù hợp cho cây ngô sinh trưởng; tuy nhiên, trong kỳ một số ngày xuất hiện mưa to cục bộ đã gây ảnh hưởng đến quá trình trổ cờ - thụ phấn trên cây ngô, khiến cho hiện tượng ngô không hạt, thưa hạt, hạt ngô bị lép gia tăng khi thu hoạch. Trong tuần cuối tháng, khu vực xuất hiện mưa vừa, mưa to, có nơi mưa rất to trên diện rộng trên địa bàn các tỉnh Hà Nam, Nam Định, Thái Bình từ ngày 26-28/9 đã gây ngập úng, đổ ngã và thiệt hại hoàn toàn nhiều diện tích ngô trong khu vực. Trong tháng, sâu keo mùa thu, sâu đục bắp, rệp hại cờ, bệnh khô vằn, bệnh đốm lá... tiếp tục là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây ngô.

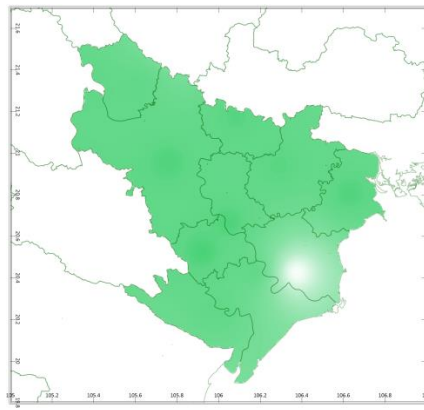
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/10/2023 đến ngày 31/10/2023)

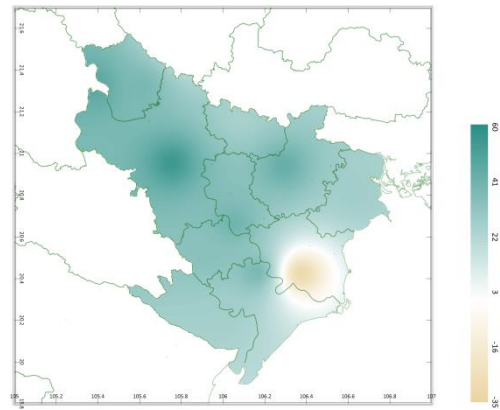
a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

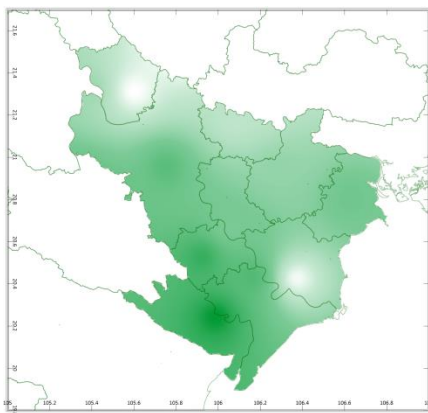

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

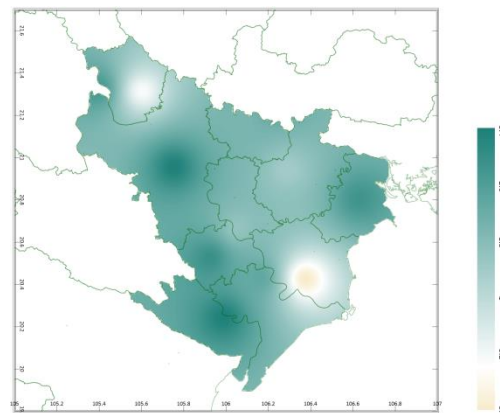

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

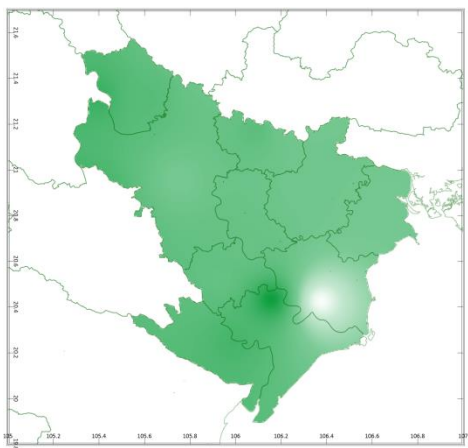

a) Bốc thoát hơi tiềm năng tháng

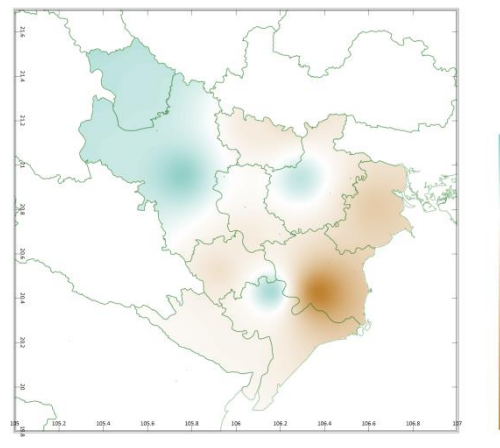

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

a) Độ ẩm đất tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 4: Bản đồ độ ẩm đất

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 27-28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-24°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu

của tháng dao động trong khoảng 173-207°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 142-160°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 148-156°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại tỉnh Vĩnh Phúc, phần lớn thành phố Hà Nội và tỉnh Bắc Ninh có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 6-65°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-23°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 1-21mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 1-34mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 19-63mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại phần phía Nam của tỉnh Thái Bình có xu thế thấp hơn cùng kỳ 31mm; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng lượng mưa hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 25-55mm.

Độ ẩm đất trong tháng 10 dao động trong khoảng 67-93%. So với cùng kỳ năm trước, độ ẩm đất trên khu vực có sự phân bố không đồng đều, nhiều nơi độ ẩm đất có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2-22%; một số nơi, độ ẩm đất có xu thế cao hơn cùng kỳ 4-7%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 79-81mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại một phần phía Tây Nam của tỉnh Thái Bình và phần phía Đông Nam của tỉnh Vĩnh Phúc có xu thế thấp hơn cùng kỳ có thể lên đến 0,6mm; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 0,2-3,4mm.

Độ ẩm không khí tháng 10/2023 dao động trong khoảng 75-84%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 10
Độ ẩm không khí (%)	75,5-80,9	65,3-85,2	79,0-90,8	75,2-84,1
Nhiệt độ tối cao (°C)	27,9-30,9	25,8-26,9	25,4-25,9	26,6-27,9
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22,6-25,3	21,6-24,1	22,5-23,8	22,3-24,4
Tích ôn hữu hiệu (°C)	172,8-207,0	142,3-159,8	147,9-155,8	463,4-522,5
Mưa hữu hiệu (mm)	1,0-21,0	1,3-34,3	19,4-63,3	21,7-86,7
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	29,4-31,0	24,2-25,8	23,6-24,6	78,6-81,2
Độ ẩm đất (%)	66,6-93,1			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 10/2023 tại khu vực Đồng bằng sông Hồng phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; Tổng lượng mưa phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 5-15%. Trong tháng 10, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 1-2 cơn trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Trung Bộ. Trong tháng 10/2023, không khí lạnh sẽ bắt đầu có xu hướng hoạt động gia tăng dần về tần suất và cường độ. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia)

Lúa vụ Mùa dự báo trong giai đoạn trổ - chín – thu hoạch. Dự báo trong tháng 10, khu vực có mưa với lượng mưa tập trung chủ yếu trong tuần cuối tháng, độ ẩm đất trên khu vực dao động trong khoảng 67-93%. Có thể nhận thấy điều kiện thời tiết của khu vực thuận lợi cho công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín. Do đó, người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết tạnh ráo 2 tuần đầu tháng để tập trung thu hoạch các diện tích lúa đã chín; sau thu hoạch cần nhanh chóng vệ sinh đồng ruộng sạch sẽ, khử khuẩn, tiến hành làm đất để chuẩn bị cho vụ sắp tới nhằm đảm bảo xuống giống gieo trồng theo đúng với khung lịch thời vụ. Đối với các diện tích lúa trong giai đoạn trổ bông – chín sữa, cần chú ý tưới thêm nước bổ sung (nhất là những tỉnh phía Bắc của khu vực, những nơi được dự báo có lượng mưa thấp) nhằm duy trì mực nước trong ruộng từ 3-5cm để giúp cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh, đảm bảo cho năng suất và chất lượng của cây lúa khi thu hoạch. Trong tháng tới, cần chú ý các đối tượng như rầy các loại, sâu đục thân, bệnh khô vằn, bệnh bạc lá, lem lép hạt, bọ xít dài... có khả năng gây hại cho nhiều vùng trồng lúa trong khu vực

Trong tháng 10, cây ngô Hè Thu trong khu vực phổ biến trong giai đoạn phát triển bắp – thu hoạch; cây ngô Đông trong giai đoạn xuống giống – gieo trồng. Thời tiết của khu vực trong tháng 10, có mưa không đồng đều với lượng mưa hữu hiệu tháng dự báo dao động trong khoảng 22-87mm, độ ẩm đất trên khu vực dao động dao động trong khoảng 67-93%. Tại những khu vực ít mưa, việc thu hoạch các diện tích ngô Hè Thu sẽ diễn ra thuận lợi; do đó, người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết tạnh ráo để tập trung thu hoạch triệt để những cây ngô đã già nhằm hạn chế tối đa thiệt hại do điều kiện thời tiết bất lợi gây ra. Đối với các diện tích ngô Đông giai đoạn xuống giống, hạt ngô cần hút lượng nước bằng 40 - 44% trọng lượng hạt ban đầu và mọc nhanh khi độ ẩm đất đạt 80% sức chứa tối đa đồng ruộng; do đó, trong điều kiện thời tiết 2 tuần đầu tháng ít mưa, độ ẩm của đất xuống thấp (một số nơi độ ẩm đất dự báo chỉ đạt

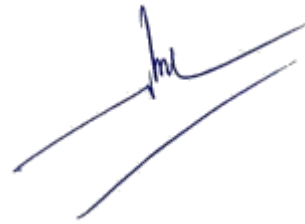
khoảng 67%), vì vậy người dân cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và chủ động tưới thêm nước bổ sung cho cây nhằm đảm bảo độ ẩm cần thiết cho ngô nảy mầm. Tại những vùng được dự báo có mưa tương đối nhiều, độ ẩm đất dự báo có thể lên đến 93%, cao hơn so với độ ẩm thích hợp cho cây ngô sinh trưởng nên cần chú ý tháo nước tích cực khi có mưa to nhằm hạn chế tình trạng úng nước sẽ ảnh hưởng rất lớn đến quá trình hô hấp của rễ ngô, khiến cho cây ngô sinh trưởng kém và nấm bệnh phát triển và gây hại cho cây ngô. Trong tháng 10, cần chú ý các đối tượng như sâu đục bắp, bệnh khô vằn... gây hại trên các diện tích ngô Hè Thu; sâu xám, bệnh lở cổ rễ, bệnh chết héo cây con... gây hại trên các diện tích ngô Đông.

Trong tháng, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 1-2 cơn trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Bộ, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết để chủ động các biện pháp nhằm ứng phó kịp thời khi có bão/ATNĐ.

Tin phát ngày: 01/10/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/11/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng